

KURIER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 12 Czerwca r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 2 czerwca.

Opobycie NAYJAŚNIEJSZYCH CESARSTWA ICHMOŚĆ w Rewlu, Gazeta St. Petersburgska zawiera:

„D. 26, o godzinie 11tej zrana, NAYJAŚNIEYSI CESARSTWO ICHMOŚĆ raczyli przyymować przedstawienie Woyskowych i Cywilnych Urzędników, Duchowieństwa i Rewelskiego Dworzanstwa, potem raczyli pojechać, przez Wyschorod, do Soboru, z ką po wysłuchaniu modłów, NAYJAŚNIEYSZYM PAŃSTWU podobano się udać dla obejrzenia niejakej części miasta i powrócić do Pałacu Ekaterinentalskiego.

„Na obiad do stołu NAYJAŚNIEYSZYCH PAŃSTWA, zaproszeni byli: wszyscy Jenerałowie, Sprawujący obowiązki Gubernatora, Wice-Gubernator, i Marszałek Dworzanstwa. — Wieczorem CESARSTWO ICHMOŚĆ raczyli bytnością SWĄ udarować bal, dany przez Dworzanstwo. D. 27 maja zrana, CESARZ JEGOMOŚĆ raczył oglądać batalion wojskowych kantonistów i małoletni jego oddział, za którego porządek i urządzenie raczył oświadczyć NAYWYŻSZE zadowolenie.

„Tegoż dnia NAYJAŚNIEYSZYM CESARSTWU ICHMOŚĆ podobano się uszczęśliwić odwiedzeniem Swojem, Hrabinią Benkendorff, w jej majątności Fall, położonej od Rewla o 27 wiorst, gdzie zjadłszy obiad ze wszystkimi osobami, które się w orszaku znajdowały, powrócili do pałacu Ekaterinentalskiego na godzinie 9tej wieczorem.

D. 28, o godzinie 10tej zrana, CESARZ JEGOMOŚĆ raczył oglądać szpital wojskowy, i ze znalezionego w nim porządku i dobrego urzędu był bardzo zadowolony. — O godzinie 11tej, NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO raczyli słuchać Mszy ś. w Cerkwi Nikołaja Cudotwórcy: poczem CESARZ JEGOMOŚĆ raczył czynić przegląd znajdujące się w przystani Rewelskiej, Eskadry dywizyjnej pod dowództwem Wice-Admirała Hrabi Heiden, z której był zupełnie zadowolony.

Na obiad zaproszone były wszystkie osoby, orszak NAYJAŚNIEYSZYCH PAŃSTWA składające, Komendant i Marszałek Dworzanstwa.

Po obiedzie o godzinie pół do szóstej, CESARZ JEGOMOŚĆ raczył przybyć na fregatę *Bellona*, dawszy sygnał, ruszył z kotwicy z całą eskadrą — i popłynął do *Sweaborga*. CESARZOWA JEJMOŚĆ, o godzinie 10tej wieczorem, na statku parowym *Izora*, raczyła wyjechać w ślad za JEJ CESARSKĄ MOŚCIĄ.

Obecność Ich CESARSKICH MOŚCI w Rewlu, napełniła wszystkich uczuciem niewypowiedzianej radości, która jeszcze się bardziej zwiększyła, że NAYJAŚNIEYSI GOŚCIE Rewla raczyli zwracać zawsze NAYMIŁOŚCIWSZĄ SWĄ uwagę na uszczęśliwionych mieszkańców tego miasta. (Gaz. St. Ptb.)

Warszawa dnia 16 czerwca.

Urząd Muncypalny Miasta Stołecznego Warszawy, podaje do publicznej wiadomości, że przez decyzją Rady Administracyjnej wypisem z protokołu posiedzenia z d. 28 kwietnia (10 maja r. z. objawioną:

a) Starozakonny Ludwik Mamroth, przedsiębiorca fabryki wyrobów bawełnianych i lnianych w Województwie Kaliskim, oraz

b) Wszyscy inni Starozakonni, na prowincyi zamieszkali, podobnie jak on, pozwolenie nabywania i posiadania Dóbr Ziemijskich posiadający, uwolnieni zostali, za przyjazdem do Warszawy od opłaty biletowego na pobyt od obcych Starozakonnych, z mocy postanowienia Rządu z d. 7 września 1824 roku pobieranej.

Wzywając zarazem wszystkich Starozakonnych do powyższego uwolnienia konkurujących, aby po szczegółowe do bezpłatnego wjazdu do

Warszawy pozwolenia, zgłaszali się do Urzędu Muncypalnego, wprost do Sekcyi Biletowej.

W Warszawie d. 11 czerwca 1833 r.

Referendarz Stanu, Prezydent J. Łoszczyński.

Sekretarz Jlny G. Jahołkowski. (Gaz. War.)

PRUSSY.

Berlin dnia 11 czerwca.

Przybył tu Grand hiszpański, Xiążę Estignac z Roszloku, tudzież Xiążę Lubecki z Warszawy; a odjechał do Petersburga Jenerał major, inspektor gwardyi konney, Hr. Brandenburg. (Gaz. Codzien. War.)

AUSTRYA.

Wiedeń d. 30 maja.

Podług wiadomości handlowych, w Albanii wybuchło morowe powietrze. Goniec Francuzki, śpieszył tedy do Konstantynopola, z instrukcyami dla Admirała Roussin.

— Dnia 4 czerwca. —

P. Bogustaw Hellmuth Maltzahn, Królewsko-Pruski Szambelan, nadzwyczajny Poset, i pełnomocny Minister przy Dworze tutejszym, wczoraj rano przeniósł się do wieczności.

Karlsbad d. 3 czerwca.

Przeszło od 14 dni, Xiężna Angouleme pija wodę z tutejszego *Neubrunnen*. Osoba jej wzbudza współczucie, a ponieważ unika wszystkiego, co tylko może Xiężną oznaczać, przeto widok jej boleśnemi każdego napełnia uczuciami. I P. Chateaubriand przybył tu na kilka dni z Pragi. Młody Xiążę Bordeaux ma również tu przybyć. Czy Karol X, jak tu powszechnie mówią, uda się do Teplitz, jest jeszcze wątpliwem. W każdym razie, dla całej rodziny Królewskiej urządzają inną pomieszknię, w Hradzynie w Trauze.

Praga d. 28 maja.

Przy każdej okoliczności potwierdza się sprawiedliwość naszego ukochanego Monarchy: tak armia nowy otrzymać dowód oycowskiej troskliwości, z jaką Cesarz nią się opiekuje. Zachodziło bowiem wiele nadużyć przy rozdzielaniu stopniów oficerskich, jak i przy awansach w armii, którym przez rozporządzenie najwyższe należało zapobiedz. Cała załoga rozmawia o piśmie własnoręcznem Cesarza, w którym pod surową karą i pod utaczeniem przywilejów, ma być przepisane, aby nikt nadal nie był, jak tylko z kolei na wyższy stopień wyniesiony, i aby żadnego rodzaju protekcya nie miała miejsca w armii.

Słychać, że w ciągu tego lata Cesarz zaszczyści nas swą obecnością. Król Karol X, wtedy przemieszkować będzie w zamku jednego z naszej najmożniejszej szlachty. Rodzina Królewska Francuzka żyje wprawdzie bardzo prywatnie, widuje jednak wszystkie znajdujące się tu znakomite osoby, jak i wszystkich odznaczających się podróżnych. W gronie Królewskiem, w którym wielka panuje wesołość, zatrudniają się literaturą i pięknymi sztukami. Xiążę Bordeaux otrzymał najznakomitszych nauczycieli, i ma czynić wielkie postępy w matematyce i w historii. W sztukach gimnastycznych co dzień się ćwiczy. (Gaz. War.)

NIEMCY.

Monachium d. 1 czerwca.

Dziś rano Król Jmć w towarzystwie Hrabów Paumgarten i Poggi, i lekarza nadwornego Wenzla, udał się w podróż do Colombella przed Perugią. Słychać, że Król za 6 tygodni powróci z tej podróży.

Drezno d. 6 czerwca.

Na posiedzeniu pierwszej Izby dnia 3 b. m., udzielono petycyą Senatowi akademickiego uniwer-

grytetu Lipskiego, we względzie dalszego istnienia jurysdykcji tego uniwersytetu. P. *Deutrich* uczynił uwagę względem tego, że jako członek dyrektoryatu, ściśle roztrząsał treść tej petycji, i wniosł stąd, że prawo, jakie uniwersytet posiada na zatrzymanie swego uprzywilejowanego stanu sądowego, jest to, że jego jurysdykcja jest sądownictwem patrymonialnem, i że nie można mu takowego odebrać, tylko drogą prawa. Sądzi, iż petycją tę należy roztrząsnąć przy obradach nad obecnym prawem. Izba potem postanowiła, aby przedstawienie wniesiono na porządek dzienny.

(Gaz. War.)

GRECYA.

Nauplia d. 13 maja.

Od onegdaj popołudniu znajduje się tu Xiążę Następca tronu Bawarskiego, który przybywając lądem z *Tripolizza*, większą część swej swiety zostawił w pewnej odległości, i potrafił uniknąć wszelkich honorów, przez niespodziane przybycie.

Rozporządzeniem Królewskim, daty z *Nauplii* z dnia 15 Kwietnia, Ministerium w następujący sposób zostało złożone: *Trikupis*, Prezes rady Ministrów i Sekretarz Stanu domu Królewskiego, który tymczasowo kierować także będzie sprawami duchownymi i oświecenia publicznego, w miejscu P. *Jakorakiego Rizo*. Ministrem skarbu zostanie *Maurocordato*, który obymie zarazem tymczasowo i Ministerstwo wojny, którego dotychczasowy naczelnik *Zognaphos*, na inny urząd został przeniesiony. Dotychczasowy Prezes Trybunału w *Nauplii*, P. *Pradi*, będzie Ministrem sprawiedliwości, w miejscu P. *Klonares*; dotychczasowy Prefekt *Negropontu*, *Pfilla* wstąpi jako Sekretarz Stanu spraw wewnętrznych w miejsce P. *Chrestideo*, a *Kolettis*, jako Minister marynarki w miejscu P. *Bulgari*.

Dnia 15 kwietnia wydano następujące rozporządzenie Królewskie, względem podziału Królestwa Greckiego, i jego zarządu: „Królestwo Greckie podzielone jest na 10 Departamentów i 47 prowincyi. W każdej prowincyi, mają być niezwłocznie urządzone gminy, i ich okręgi będą oznaczone. Względem liczby i nazwisk gmin w swym czasie wydanem będzie osobne rozporządzenie. Departamenty Królestwa są następujące: 1) Argolis i Korynt. 2) Achaja i Elis. 3) Messenia. 4) Arkadya. 5) Lakonia. 6) Akarnania i Aetolia. 7) Phokis i Lokris. 8) Attyka i Beocya. 9) Euböa. 10) Kyklady. Ma być też urządzona Rada Stanu, której poleci się roztrząsanie ważnych spraw kraju, i rozwiązywanie kwestyi administracyjnych. Wyższy zarząd, będzie w każdym Departamencie poruczony Nomarchowi; przy nim stoi rada Departamentowa przez Administrowanych obrana. W każdym powiecie, zawisły od Nomarchy, Eparcha, kierować będzie zarządem, ma przy swym boku radę powiatową, przez administrowanych obraną. Zarząd każdej gminy poruczony będzie proponowanemu przez lud, i przez Króla bezpośrednio, albo za pośrednictwem Nomarchów, potwierdzonego, *Demogerenta*; ma przy swym boku, również przez lud obraną radę gminną. Zarząd dóbr narodowych, ustanowienie podatków i t. d., które są odłączone od wewnętrznej zarządu, należąc będą do osobnych władz skarbowych. W *Nauplii* d. 15 Kwietnia 1833. W Imieniu Króla, — *Refencya*. — Hrabia *Armansperg* Prezes, *Maurer* i *Heideck*. — Sekretarze Stanu S. *Trikupis* Prezes, A. *Maurocordato*, G. *Paridi* i G. *Kolettis*. (Gaz. War.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 3 czerwca.

W skutek zawartej konwencji i rozejmu nieograniczonego, zaczynają już osuszać doły torfowe, z powodu wojny wodą pozalewane.

Luxemburg d. 3 czerwca.

Dnia 28 z. m. uwolniono urzędników celnych Belgijskich, których trzymano w areszcie w warowni Bourbon. Straż wojskowa odprowadziła ich do granicy obwodu twierdzy tutejszej, drogą do Arlon.

Bruxella d. 5 czerwca.

Anglia i Francya zaprosiły już właśnie inne trzy mocarstwa do rozpoczęcia układów ostatecznego traktatu. (Gaz. Codz. War.)

TURCYA.

Konstantynopol dnia 19 maja.

Względem układów z *Ibrahimem Paszą* do dnia wczorajszego nie wiedziiano pewnego; niepodobnem było wybrać z różnych pomieszaných wieści coś prawdziwego. Zdaje się, że szło nie tylko o kwestyę, dzierżawnego albo bezwarunkowego odstąpienia powiatu *Adana*, lecz miało się także naradzać nad jego granicami. Według wiarogodnego źródła, Porta teraz zezwoliła bez wszelkich dalszych warunków, na złaczenie wspomnianego powiatu, z krajami odstąpionymi już *Mehemedowi Alemu*, jako lenność; a zatem usunięto wszelkie przeszkody, w zawarciu ostatecznego traktatu pokoju zachodzące. *Ibrahim* Pasza rozpoczął swój odwrót, i powróci za 14 dni do nowych granic Państwa swego oycy. Wiecej tu nie ma nic nowego; dla tego też nie napisalem zwyczajną pocztą z dnia 16 b. m.

W Bośni Wezyr ma już stać naprzeciw powstańcom ze znacznym korpusem wojska. Jeżeli tylko mógłby się utrzymać, chociaż odpornie, aż pomoc mu nadejdzie; byłoby to wielką korzyścią, gdyż przez to zapobiegłoby się przynajmniej szerzeniu się powstania w Bośni, i w sąsiedzkich prowincyach Tureckich.

Journal de Smyrne z dnia 5 maja donosi: „Podług listów z *Kiutahia* z dnia 27 kwietnia, *Ibrahim* Pasza jeszcze się tam znajdował, i nie zdawał się czynić przygotowań do opuszczenia tego miejsca. Rozpoczęty dnia 10 kwietnia pochód jego wojsk, kazał wstrzymać, lecz również tak mało zdawał się być skłonny do posunięcia się na przód. Zdawał się oczekiwać nowych instrukcyj z *Alexandryi*.

Od granic Tureckich 20 maja.

Dnia 17 maja, Xiążę Następca tronu Bawarskiego wyjechał z *Nauplii* do *Konstantynopola*.

Od granic Serwii d. 26 maja.

Bośniyczycy, wkroczywszy do Serwii, natchytrzejszym sposobem zamordowali znaczną liczbę bezbronných wieśniaków. Jest to znak do formalnej wojny między Bośnią a Serwią; w tej chwili Xiążę *Mitosz* wzywa pospolite ruszenie, do broni, na obronę kraju. Należy się wkrótce krwawych i ważnych scen spodziewać. Bośniyczycy, mniemają, że osłabienie Serwii jest ich interesem, gdyż Xiążę *Mitosz* jest uległy dla Porty. Z tego powodu już dawniej dopuszczali się wszelkich niesprawiedliwości przeciw sąsiedzkim posiadłościom Serwian, których starali się pobudzać do buntu. Dotąd Xiążę *Mitosz* wszystkiego unikał, co by mogło dać powód do ostateczności; teraz jest przymuszonym żądać zadość uczynienia dla swych ziomków, i bronić ich przed rabunkiem i morderstwami. (z Gaz. War.)

Belgrad 30 maja.

Listy z *Orsovy* utrzymują sprzecznie z poprzednimi wiadomościami, że wzmocnione miejsce *Nigodyn* nie zostało przez Serwian zdobyte, lecz że ci przez zapalczywą obronę Turków, byli zmuszeni do odwrotu. Sprawa we względzie wezielenia sześciu powiatów, mało tylko ma jeszcze przedstawiać trudności, i jest nadzieja, że Turcy spokojnie opuszczą miejsca, w których się teraz znajdują. (z Gaz. War.)

HISZPANIA.

Madryt dnia 25 maja.

P. *Stratford-Canning* nalega na Rząd, aby uznał południowo Amerykańską Rzeczpospolitą; Pan *Zea*, który wie, jak mało Król do tego jest skłonny, starał się dotąd unikać dania pewnej odpowiedzi. Pan *Stratford* znajduje się jeszcze tutaj czyli raczej na zamku Królewskim. Słychać, że odjazd jego d. 25 niezawodnie nastąpi. (z Gaz. War.)

— Dnia 28 —

W naszym gabinecie panuje od kilku dni

taka czynność, iż wszystkich w zadanie wprawa. — Codziennie naradzają się ministrowie; w tych naradach mają także udział postowie Mocarsw północnych. Z wielu podań o przedmiocie narad, to jest najpodobniejsze do prawdy, iż rządowi wiele czyni niespokojności protestacya Infanta Don Carlos. Z trwogą oczekują dnia 20 tego miesiąca, który, pomimo energii i haczności ministerium, przecież dla teraźniejszego systematu szkolnego mógłby zdziałać skutki. Oprócz tego mają także niepokoić rząd inne przyczyny: mówią albowiem, że P. Stratford-Canning miał podać, w imieniu swego Rządu, energiczną notę, według której postanowić miała Anglia, bez ubliżenia widokom dworu Madryckiego, wnieść się do spraw Portugalii na korzyść Donny Maryi da Gloria; utrzymują nawet, że P. Stratford-Canning tylko dla tego bawił tak długo w Madrycie, aby mógł wszelkiej pośredniej i bezpośredniej interwencji naszego Rządu, na korzyść Don Miguela, zapobiedz, i że z ostatecznym swoim oświadczeniem, tylko tak długo oczekiwał, dopóki Don Pedro nie odniesie przewagi nad wojskiem Don Miguela; podobno nadeszła teraz ta chwila, ponieważ według odebranych przed kilku dniami wiadomości z Lizbony, mówią o wycieczce przez generała Solignac wykonanej, której rezultatem było, iż wojska Don Pedra zdemontowały dwa działą i całą baterią zabrały.

Według ostatnich listów z Lizbony, otrzymanych przez gońca, dowiadujemy się, że Don Carlos wsiadł na angielską fregatę wraz z swoją rodziną, która ich zawiezie do Civita Vecchia. (Gaz. Codz. Warsz.)

— Dnia 29 —

Zdrowie Króla jest jeszcze ciągle słabowite; z tego powodu wieczorem nikt nie ma przystępu do niego. Czerwiec może wielkie sprawić zmiany w naszym położeniu.

W Sobotę po południu o godzinie 2giej, P. Stratford-Canning wyjechał z Madrytu, nie nie uzyskawszy w naszym gabinecie. Jaki skutek ztąd nastąpi, jest kwestya, która wkrótce zostanie rozstrzygniętą, mianowicie co do Portugalii. (Gaz. Warsz.)

ANGLIA.

Londyn dnia 1 czerwca.

Mieliśmy w tym tygodniu wielkie zgromadzenie w City, na którym prezydował Hrabia Harwood, który wraz z niektórym szlachtą posiada własność w Indyach zachodnich. W całym planie wystawiano sobie tylko samo złe, i ganiono go we wszystkich częściach, nie proponując jednak co innego w jego miejsce, i petycyą, którą to zgromadzenie wczoraj podało, miała przeszło 1800 podpisów, po większej części osób wyższego stanu i stopnia. Parlament, który się wczoraj po feryach Zielonych Świątek znowu zgromadził, postępować będzie podług głosu potrzeby.

— Dnia 3 —

Gazeta Windsorzka donosi: „Z głębokim smutkiem donosimy, iż Jerzy Xiążę Cumberland zupełnie wzrok utracił. Ten smutny przypadek dostatecznie objaśni: dla czego J. K. Wość, w ostatnich czasach, wcale nie pokazywał się publicznie, i nie miał udziału w uroczystościach przez II. KK. MM. danych.“

Eskadra Admirala Sartoriusa, składająca się z jednego brygu i jedney brygantyny, stała dnia 22 jeszcze przed Porto na kotwicy. Słychać, że flotta Don Miguela dnia 21 już wypłynęła. Przed Porto stało także około 60 okrętów kupieckich, które z powodu haczney blokady, nie mogły wpłynąć. Marszałek Solignac wydał rozkaz urzędzenia na południu Duero jeszcze jedney linii fortyfikacyney.

Okręty Hollenderskie, wszystkie z Portsmouth, odplynęły, wyjąwszy dwa uszkodzone statki.

Flotta Francuzka, sama jeszcze stoi na kotwicy przy odsepach.

Posiedzenie Izby Wyższej. Xiążę Welling-

ton wniósł o podanie adresu do Króla, z prośbą, aby ze strony poddanych Angielskich względem Portugalii, ściśle zachowywaną była neutralność. Po długich rozprawach i sprzeciwianiu się Ministrów i samego Lorda Grey, wniosek 80 głosami przeciw 68 przyjęty został; większością zaś 12 głosów przeciw Ministrom.

Izba Niższa. Posiedzenie z dnia 3 czerwca. Pułkownik Evans pytał: czy jest nadzieja, że Królowa Donna Marya, wkrótce będzie uznana przez Króla Angielskiego i Francuzkiego? Lord Palmerston odpowiedział, że Donna Marya, jako Królowa Portugalii *de jure*, nie tylko przez obecny, lecz i przez poprzedzający zarząd została już uznana. Uznanie *de facto*, nie może być skutecznym przez rząd Angielski, gdyż ten oświadczył, iż chce zachowywać największą neutralność. Jeżeli będzie w posiadaniu kraju, wtedy rząd, który uznał jej prawo, nie będzie się ościagał w uznaniu go *de facto*, które, jak się spodziewa, po *de jure* nastąpi.

Pułkownik Davies oznaymił, iż przyszłego czwartku, uczyni wniosek, aby izba oświadczyła swe zaufanie w Ministrach we względzie ich polityki, tyczącej się sprawy Portugalskiej (stuchaycie!). Późem izba odroczyła się o godzinie 12zej.

— Dnia 4 —

Albion donosi: „Miasto bardzo jest ciekawe, co do sposobu postępowania Ministrów, w skutku wczorajszej ich klęski w Izbie Wyższej. Nieostróżność Hrabiego Grey i Lorda Kanclerza, we wczorajszych ich uwagach, powszechnie jest ganioną, nawet przez ich przyjaciół. Dziś przed południem odbyła się rada gabinetowa, względem rezultatu której, nie jeszcze nie wiemy. Król znajduje się w Ascot; zdaje się, iż Ministrowie dopóty nie uczynią stanowczego kroku, aż doświadczą sposobu myślenia Izby Niższej, względem kwestyi rozstrzygniętej z ich szkodą w Izbie Wyższej. W City sądzą, że głosowanie w Izbie Niższej w tej sprawie, zupełnie przeciwnie wypadnie, jak głosowanie Parów. Rada gabinetowa, która zgromadziła się o 12tej, jeszcze się o 2giej naradzała. Spodziewają się, że zaraz po jej ukończeniu, uda się dwóch Ministrów do Króla, dla podania mu swych rezygnacyi, w razie gdyby nie przyjęło pewnych warunków.“

Papiery spadły dziś o $\frac{1}{2}$ %, w skutku klęski, którą Ministrowie ponieśli w Izbie Wyższej, w głosowaniu nad sprawą Portugalską. Przy końcu giełdy, znowu się jednak nieco podniosły.

Izba Niższa. Posiedzenie z dnia 4 b. m. Lord Ebrington wspomniął o wczorajszej głosowaniu w Izbie Wyższej, i rzekł: że cieszy się, iż ma powód do sądzenia, że takowe w bezpośredniej jest sprzeczności z powszechnym sposobem myślenia kraju; jak to będzie miało miejsce i z wielą innemi kwestyami, które wkrótce Izbie przełożone zostaną. Lord Palmerston rzekł, że jak długo Ministrowie są w urzędzie, zawsze postępowali we wszystkich zagranicznych stosunkach, drogą, jaka się im najstosowniej, dla dobra publicznego zdawała, a na teraz chce tylko uczynić uwagę, że nie jest ich zamiarem, przedsięwziąć jakąkolwiek zmianę, we względzie kierunku polityki zagranicznej.

— Dnia 7 —

Przybył tu okręt z Vigo, który wypłynął d. 28 maja z tamecznej zatoki: nie przywiózł jednak żadnych nowych wiadomości z Porto. Globe mówi: „Sprawy Portugalskie, zapewne w następnych trzech tygodniach inny wezmą obrót; liczba wojska, mianowicie starych żołnierzy, będących teraz w podróży do Portugalii, wynosi około 6.000.“

Onegday Hrabia Grey i Lord Brougham mieli w Windsor postuchanie u Króla, poczem powrócili zaraz do Londynu.

Izba Niższa. Posiedzenie z dnia 6 czerwca. Margrabia Wellesley, przybył jako Kommissarz Królewski w mundurze narodowym z białą laską w rękę, i przeczytał następującą odpowiedź Kró-

la, na adres przez Izbę Parów podany: „*Milordowie! Przedsięwziętem już wszelkie środki, które zdawały mi się koniecznymi, dla utrzymania neutralności, którą postanowiłem zachowywać we względzie sporu, w Portugalii istniejącego.*“ Odpowiedź ta zdawała się żywe uczynić wrażenie na Izbie, nie dała jednak powodu do dalszych narad.

Izba Niższa. Posiedzenie z d. 6 b. m. Pułkownik *Davies*, stosownie do swego poprzedniego uwiadomienia, przełożył dziś wniosek: „aby przedstawić Królowi w uniżonym addressie, żal Izby, z powodu ciągłego sporu w Portugalii, i zarazem jej wdzięczność za mądrą politykę, z jaką J. K. Mość we względzie interesów tego kraju postępował.“ Pułkownik na poparcie swego wniosku uczynił uwagę, iż ma zamiar zrzadzony w tym interesie przez Izbę Parów szkodliwy wpływ, zneutralizować.

Po kilku rozprawach, z których później damy wyciąg, przystąpiono do głosowania; z niego okazało się, że za wnioskiem Pana *Davies* było 561 głosów, przeciw temuż 98, a zatem większością 263 głosów przyjętym został na korzyść Ministrów. (*Gaz. War.*)

FRANCJA.

Paryż dnia 31 maja.

Courrier Français gani pośpiech, z jakim Izba Deputowanych przyymuje budżeta pojedynczych ministerii. Między innemi mówi: „Znowu Izba przyjęła w 55 minutach budżet; był to budżet ministerstwa sprawiedliwości, kosztujący bagatelę, to jest, dziewiętnaście milionów. P. *Barthe* żądał podwyższenia niektórych pensy, na co przystano. Jest to skutek, że Kommissya budżetowa z samych ministerjalnych Deputowanych jest złożoną. Odrzucać oszczędności, podważać wydatki, to nazywają robieniem budżetu. Dwa razy po sobie, Izba zmniejszyła wysoką pensyą radców w sądzie kassacyynym, a w miesiąc później, znowu ją powiększa, nie mając do tego żadnego powodu. Sądząc z tonu, z jakim w Ministerstwie mówią, zdaje się, że pensya 12,000 fr. tyle znaczny, co nic.“

Ajenci policyi udali się wczoraj do handlarzów broni, wzywając ich, aby starannie ukryli wszelką broń, u nich się znajdującą.

— Dnia 2 czerwca —

Z *Bordeaux* donoszą, że kilku rzemieślników, mających się zatrudnić upakowaniem przedmiotów dla Xiężny, udało się dnia 28 maja do cytaelli *Blaye*.

I w *Korsyce* mają wystawić pomnik *Napoleonowi*. W *Ajaccio* i *Bastia*, utworzyły się Kommissye dla zebrania składek w tym celu. (*z Gaz. Warsz.*)

Rada Admiralicji zgromadziła się dnia wczorajszego, celem naradzenia się, jak mówią, względem kilku pytań największej wagi, dotyczących się marynarki francuskiej.

Król cierpi mocno na rapturę, z tego powodu nie radzą mu lekarze jeździć konno, i dla tego spóźni się zamierzona podróż J. K. M. do Departamentów.

Wielu oficerów inżynierii zatrudnia się teraz wytykaniem linii fortyfikacyney w St. Denis, dla skompletowania obwarowań, które w roku 1850 tylko na prędce słabo założone były.

Rząd wysłał P. *Tixier* na Wschód, dla wyśledzenia architektury owych okolic, szczególnie zaś dla odwiedzenia różnych bibliotek w Konstantynopolu; ma on zamiar analizować materyały, z których budowle wystawiano, i dochodzić środków, jakimi różne narody, spojenia tychże uskuteczniły. (*z Gaz. Codz. War.*)

— Dnia 3 —

Do posągu *Napoleona*, onegdaj ulanego, n-

żyto 16 dział, zdobytych pod Rządem Cesarskim. Posąg ma 11 stóp wysokości. Były Cesarz wystawiony jest w swym zwyczajnym ubiorze, to jest: w mundurze i w surducie, z małym trójkątnym kapeluszem i szpadą.

Korweta *Agata*, na której Xiężna *Berry* ma odpłynąć do *Palermu*, ma 26 dział, i osadę 150 ludzi. Statek ten dowodzony jest przez Kapitana *Turpin*.

Vice-Hrabia *Chateaubriand*, jak słychać, zostanie przez kilka miesięcy w *Pradze*; niektóre pisma mówią, iż зайmie się dalszém wychowaniem Xięcia *Bordeaux*.

Flotta Francuska przy odsepach, otrzymała rozkaz powrotu do *Cherbourg*.

Z *Tulonu* donoszą, że uzbrojenie okrętu liniowego *La ville Marseille*, w skutku depezy telegraficznej z *Paryża*, z wielkim pośpiechem się odbywa. Mówiono tam, że Vice-Admirał *Hugon*, na własne żądanie, będzie odwołany, a w miejsce jego mianowany będzie Kapitan okrętowy P. *Lalande*, następcą w dowództwie stacyi Francuskiej w *Lewancie*.

Monitor ciągle udziela rozmaite szczegóły o podróży Xięcia *Orleanu* w Anglii. Ostatni układ z *Hollandyą*, w Anglii powszechnie pomyslnie uczynił wrażenie. Wszędzie Anglicy okazali skłonność do ścisłego związku z Francją. Na brzegach *Kent*, skłonność ta wyrażała się we wszystkich mowach, do Xięcia *Orleanu* mianych, szczególnie zaś w *Deal*, gdzie Prezydent miasta i sąd przysięgłych przedstawili się Xięciu w mundurach. Na zatoce, Xiąże, po odwiedzeniu francuskiego okrętu Admiralskiego *Atalanta*, przyjął śniadanie, dane przez Admirała *Mackau*, na którym także i Admirał *Gage*, jak i wszyscy Angielscy Kapitanowie okrętowi, przytomni byli. Później Xiąże zwiedził okręt *Donegal*, gdzie został wspaniale przez Admirała *Gage* przyjętym. Okręty obu flot rozwinęły swe bandery, a gdzie tylko Xiąże przejeżdżał w swej szalupie, był witany przez matków radośnemi okrzykami.

Gabinet jeszcze nie postanowił, jak w tym roku Dni Lipcowe mają być obchodzone; nie rozstrzygnięto także: czy posąg *Napoleona* ma być postawiony.

Chociaż mówią, iż zgromadzenie Izby, przy końcu tego miesiąca, będzie zamknięte, jednak wielu wątpi o możliwości wykonania tego zamiaru: gdyż jeszcze są ważne kwestye do rozstrzygnięcia, mianowicie prawo nad obwarowaniem *Paryża*, które, jak się spodziewają, znajdzie mocną opozycyą, szczególnie w P. *Dupin* starszym, i jego stronnictwie.

— Dnia 4 —

Journal des Débats starał się wczoraj w długim artykule nakłonić publiczność, a bardziej jeszcze Izby, na stronę planu Rządu, obwarowania *Paryża*, za pomocą pojedynczych twierdz. *Monitor* i *France Nouvelle* powtórzyły ten artykuł. *National* przez to nie daje się jednak odstraszyć, lecz wystawia ów plan, jako znową przeciwną stolicę, którą przez wspomniane twierdze, zamysłają w karbach utrzymać.

Z *Tulonu* donoszą z dnia 29 maja: „Okręt liniowy *Miasto Marsylia*, jest gotowym do odpłynienia; przeznaczone dla niego wojsko, uda się dnia 1 czerwca na pokład. I okręt liniowy *Nestor* jest uzbrojony.

Dwa, zupełnie uzbrojone statki parowe, udały się z wyspy *Guernsey* do *Lisbony*, dla złaczenia się z flotą *Don Miguela*.

Xiąże *Rovigo*, Gubernator *Algieru*, umarł tu onegdaj z choroby, dla której był powrócił do Francji, a która, będąc pozornie wyleczoną, teraz z podwójną siłą, powtórnie go dotknęła i dokonała. (*z Gaz. War.*)

Observacje meteorologiczne.	Czas Obserwacji.					
	Wysokość Barom.		Wys. Ther. Réau.		Wiatr.	
	d. 9 o 3 wieczor.		+ 20 stopni.		Póln.-Zach.	
	d. 10 — — —		+ 22½ — —		Połud.-Wschod.	
	d. 11 — — —		+ 12½ — —		Zachodni.	
d. 12 o godz. 3½ rano.		27 — 9,6 —	+ 12½ — —		Południowy.	
					Pogoda.	
					Pogoda.	
					Chmury.	
					Pogoda.	

DODATEK